

Internet portal
POLJOPRIVREDNE
SAVETODAVNE I STRUČNE
SLUŽBE LESKOVAC

psssle.com

INFORMACIJE I SAVETI U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI

BILTEN 8

GOD. VIII BR.8
Štampano 17.08.2014
500 prmeraka

STR	TEMA	Opis	Napisao/la
3	MOLJAC KROMPIRA – PHTHORIMAE OPERCULELLA	Na području delovanja PSSS Leskovac merkantilni krompir je na većini parcela izvadjen	mr Gordana Jobanović
3	KUKURUZ NA PODRUČJU JABLANIČKOG OKRUGA	Kukuruz je po svom privrednom značaju jedna od najvažnijih ratarskih biljaka	mast. ing. polj. Jelena Stojiljković
4	ZAŠTITA KRSTAVCA OD PLAMENJAČE	Pri proizvodnji krastavca i u zaštićenom prostoru i na otvorenom može doći do pojave šarenila listova	dipl. ing. Bojana Karapandžić
4	KAKO ODABRATI SLATKU I ZDRAVU LUBENICU	Lubenica ponekada nije slatka, zbog izraslina i nije dobra za jelo	dipl. ing. Boban Stanković
5	RADOVI NA PČELINJAKU SEPTEMBRA MESECA	Tokom septembra meseca treba nastaviti sa radovima koji su započeti u avgustu mesecu, a nisu završeni	dipl. ing. Nenad Stefanović
6-7	STIPS		
8-9	Cene poljoprivrednih proizvoda na kvantaškoj i zelenoj pijaci u Leskovcu na dan 15.08.2014. godine		

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Moljac krompira - *Phthorimae operculella*

Na području delovanja PSSS Leskovac merkantilni krompir je na većini parcela izveden, međutim, dobar deo proizvođača sadi krompir početkom jula meseca u cilju proizvodnje krtola koje tokom naredne godine, vegetacione sezone, koristi za sadnju.

Taj krompir se sada nalazi u fazi intenzivne vegetacije (fenofaza prema skali BBCH 39). Vizuelnim pregledom useva registrovana je pojava mina ne-definisano oblika sa pojavom izmeta koji je rasut u unutrašnjosti mine, a posledica je ishrane larvi krompirovog moljca (*Phthorimae operculella*).

Proizvođačima se preporučuje uništavanje alternativnih domaćina, korovskih biljaka i samoniklog krompira na kojima se ova štetočina može razvijati.

Takodje, potrebno je vršiti redovan monitoring feromonskim klopka, kako bi se utvrdila prva pojava štetočine i pratila brojnost moljca krompira.

Od hemijskih preparata preporuka proizvođačima je primena nekog od insekticida:

- a.m. hlorantraniliprol (Coragen 20- SC, u količini 0,14-0,2 l/ha) i a.m. abamektina (Vertimec 018 EC, u količini 0,75 l /ha),
- a.m. abamektin (Vertimec 018EC, Armada, Abastate, u količini 0,75 l /ha) + a.m. lufenuron (Match 050-EC, u količini 0,3 l/ha).
- a.m.hlorantraniliprol + abamektin (Voliam targo, u koncentraciji 0,08-0,1%).

Savetodavac za zaštitu bilja
mr Gordana Jovanović

Foto: Gordana Jovanović

Kukuruz na području Jablaničkog okruga

Kukuruz je po svom privrednom značaju jedna od najvažnijih ratarskih biljaka. Veliki značaj kukuruza proizilazi iz raznovrsne upotrebe, velike rodnosti i obima proizvodnje. Na području Jablaničkog okruga u strukturi setve za 2014. godinu, pod kukuruzom je zasejano oko 27.000 ha. Zbog obilnih padavina i nepovoljnih vremenskih prilika u periodu april-maj setva je obavljena po veoma otežanim uslovima, a zatim je obavljeno i presejavanja na pojedinim parcelama. Nakon presejavanja parcela na kojima je došlo do truljenja semena nastupio je period povoljnih vremenskih prilika za rast i razvoj kukuruza. Presejani usevi iz ranijih grupa zrenja su ponikli i nalaze se u fazi 10-12 listova, dok je kukuruz iz ranijih rokova setve vrlo uspešno završio fazu metličanja, svilanja i oplodnje i sada se nalazi u fazi nalivanja zrna.

Na parcelama gde je obavljena stručna zaštita od korova i đubrenje optimalnim količinama đubriva usevi su bujni i izgledaju jako dobro. Na području opštine Medveđa, i pojedinim selima u severnom delu grada Leskovca značajna oštećenja u usevima izazvalo je nevreme praćeno jakom kišom i gradom.

Trenutno na području Jablaničkog okruga ima zaliha vlage u dubljim slojevima zemljišta, pa i kada bi u drugoj dekadi avgusta nastupio nešto sušniji period, ne bi došlo do značajnijih šteta i posledica na prinose. Imajući u vidu trenutno stanje useva kukuruza i meteorološke uslove u toku vegetacije, možemo očekivati rekordne prinose ove ratarske kulture.

Savetodavac za ratarstvo i povrtarstvo
mast. ing. polj. Jelena Stojiljković

Zaštita krastavca od plamenjače

Pri proizvodnji krastavca i u zaštićenom prostoru i na otvorenom može doći do pojave šarenila listova, odnosno smene svetlozelenih i tamnozelenih površina. Vremenom se formiraju krupne žute uglaste pege oivičene lisnom nervaturom što su simptomi plamenjače krastavca. Izazivač je gljiva *Pseudoperonospora cubensis*. Kod nas se najčešće javlja na krastavcu ali napada i dinju, tikvicu i lubenicu. U uslovima visoke važnosti u okviru pega sa naličja lista nastaje prevlaka načinjena od reproduktivnih organa gljive. List postaje krt, lomljiv, suši se i izumire. Zaraženo lišće ne opada, a plodovi obično nisu zaraženi ali su krhli i lošeg kvaliteta zbog propadanja lisne mase i samim tim njene smanjene uloge u ishrani biljke. Primarne zaraze u polju nastaju iz zaštićenog prostora (plastenici, staklenici) ili donošenjem sporangija iz toplijih krajeva. Vazdušne struje rasejavaju sporangije. U kapi vode u sporangijama nastaju zoospore koje u vlažnoj sredini klijaju u začetak hife. Kroz stomine otvore hife prodiru u list i ostvaruju infekciju. Infekcija nastaje pri temperaturama od 10 – 28°C, dok je optimalna temperatura od 15 – 25 °C. Na temperaturi od 20 °C u kapi vode ili rose u trajanju od 2h dolazi do infekcije.

Zaštita krastavca od plamenjače se sastoji u kombinaciji agrotehničkih i hemijskih mera. Treba gajiti tolerantne i otporne sorte i hibride, a setvu ili sadnju obavljati tako da bude veće rastojanje u redu i između redova kako bi bila bolja provetrenost. Birati ocedana zemljišta i osunčane terene jer na osunčanim terenima dolazi do bržeg sušenja listova pa je smanjena mogućnost infekcije. Hemijska zaštita treba da bude preventivna i može početi sa formiranjem prvog stalnog lista. U uslovima toplog i suvog vremena pre pojave simptoma, intervali između dva tretiranja mogu biti 7 – 10 dana ukoliko se koriste kontaktni preparati, ili 12 – 14 dana ako su upotrebljeni sistemski fungicidi. Za suzbijanje izazivača plamenjače krastavca registrovani su fungicidi na bazi azoksistrobina, fosetil aluminijuma, famoxadona i cimoxnila, hlortalonila i metalaksila, imidazolil i dimetomorf i drugi. Preventivna primena fungicida je obavezna mera zaštite, ali zbog njihovih ostataka na plodovima treba voditi računa o izboru preparata, odnosno o njegovoj karenci (vremenski period koji mora da prođe od upotrebe preparata do berbe krastavca).

Savetodavac za zaštitu bilja

Bojana Karapandžić, dipl. ing. polj.

Kako odabrati slatku i zdravu lubenicu

Lubenica ponekada nije slatka, zbog izraslina i nije dobra za jelo. Formiranje drvenastog tkiva u plodu lubenice nastaje kao posledica preteranog navodnjavanja, viška azota, kišovito, prohladnog i oblačnog vremena u toku letnjih meseci. Kako odabrati pravu, zrelu i najsladšu lubenicu? Sveže ubrana lubenica na vrhu peteljke stvara kap tečnosti poput meda (nakon zasecanja peteljke-lepljiva tečnost).

Ako je peteljka jako suva, znači da je lubenica odavno ubrana, može biti prezrela i iznutra kao sunder. Odabrati lubenicu pravilnog prirodnog oblika tamno zelene boje. „Kuckanjem” ploda lubenice, (dobar i oštar sluh) - zrela lubenica proizvodi dubok ton, dok one nedovoljno zrele proizvode kraće i oštrije zvuke.

Odjek šupljeg predmeta znači da je lubenica prezrela. Uzeti lubenicu u ruke. Zrela lubenica je teška (više od 90% lubenice čini voda). Nezrela lubenica je lagana. Pogledati stranu koja je ležala na zemlji. Lubenica na tom mestu treba da bude kremasto žute boje. Površina bele ili svetlo zelene boje govori nam da je lubenica prerano ubrana, da nije dovoljno zrela i da se nije dovoljno dugo „izležavala” na suncu. RASHLADITE SE SOČNOM POSLASTICOM!

Savetodavac za ratarstvo i povrtarstvo

dipl. ing. Boban Stanković

RADOVI NA PČELINJAKU SEPTEMBRA MESECA

Tokom septembra meseca treba nastaviti sa radovima koji su započeti u avgustu mesecu, a nisu završeni. Potrebno je obaviti sledeće:

- proveru količine hrane i kvaliteta meda i
- jesenji pregled pčelinjih društava i spajanje slabijih društava

Provera kvaliteta i količine meda

Septembar je poslednji mesec kad se bez velikih troškova mogu obezbediti dovoljne količine hrane za prezimljavanje, predprolećni i prolećni razvoj. Prihranjivanje treba završiti do 15 septembra. Zato početkom septembra treba proveriti količinu hrane u košnici. Nepoklopljen med u saću treba proveriti tim pre što pčele medljikovac ne poklapaju.

Medljikovac je pravi otrov za pčele u zimskom periodu, pa ga treba obavezno odstraniti iz košnice. Sav nepoklopljen med treba odstraniti iz plodišta, a naročito iz onog dela gde se očekuje da će biti zimsko klube. Umesto njih staviti ramove sa visokim vencem poklopljenog meda.

Jesenji pregled društava

Potrebno je još jednom proveriti i izvršiti eventualne korekcije i reviziju pčelinjeg društva, a pre svega pčelinjeg gnezda. Poslednji je momenat da se odstrane okviri sa mladim i nedovoljno izgrađenim saćem, kao i okviri sa starim i dotrajalim saćem. Okvire sa leglom pomeriti ka sredini plodišta, a levo i desno od njih okviri sa polenom i medom.

Izvršiti spajanje slabijih društva sa jačim, osim u slučajevima kada se u slabijim društvima nalazi mlada matica koju treba sačuvati za proleće.

Suzbijanje bolesti i štetočina

U ovom mesecu skoro redovno dešava se najjači napad osica i stršljenova na pčelinja društva. Oni mogu naneti veliku štetu. Ima više načina suzbijanja ovih štetočina, kao na primer, polivanje vrelom vodom njihovog legla ili petroleumom koji se zatim zapali. Mogu se uništavati i postavljanjem boce od bezbojnog stakla tako što se u njih sipa do polovine pivo, koje je predhodno malo zaslađeno. Flaše se stavljaju na svaku drugu ili treću košnicu.

Treba izvršiti kontrolu prisustva varoe u košnici, pa ako je ima, treba obaviti još jedno tretiranje. Tretiranje izvršiti nekim od preparata za borbu protiv nje (amitraz, mravlja kiselina, oksalna kiselina, apigard...)

Nastaviti sa stimulativnim prihranjivanjem.

Savetodavac za voćarstvo i vinogradarstvo

Dipl. ing. Nenad Stefanović

AGROPONUDA

BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Malina (Raspberry)					360
Nektarina (Nectarine)	40	40	50		
Orah (Walnut)	850				750
Pomorandža (Orange)	80	90			
Šljiva (Plum)	35	30	30		25
Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
Boranija-šarena (String beans-colorful)	70				60
Brokoli (Broccoli)	100				
Dinja (Melon)	35		35		25
Karfiol (Cauliflower)	55				70
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	45	50	40		
Krompir (Potato)	40	30			20
Kupus (Cabbage)	30	20	25		35
Lubenica (Watermelon)	12		10		25
Luk beli (Garlic)	150				180
Luk-crni (Onion)	30	20	30		30
Paprika-babura (Pepper-babura)	40	50	40		45
Paprika-ostala (Pepper-other)	100		40		
Paprika-šilja (Pepper-silja)	55	50	50		
Paradajz (Tomato)	95	70	70		
Pasulj-beli (Beans white)	260	300			240
Patlidžan (Eggplant)	50				150
Spanać (Spinach)	130				100
Tikvice (Zucchini)	25	30			15
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	38				

Cene povrća - zelene pijače u Srbiji za period 4.-

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA													
	Beograd	Kalentić	Beograd	Šabac	Čačak	Kragujevac	Kaljevo	Lopatnik	Niš	Pirot	Posavac	Smederevo	Vranje	Zlatibor
Boranija-šarena (String beans-colorful)	120	120	80	80	80	80	80	80	80	80	120	80	70	110
Brokoli (Broccoli)	200			200							150			
Dinja (Melon)	60	60	30	30	60	60	30	60	60	60	70	50	50	2
Karfiol (Cauliflower)	150	150		130	160	80	120							
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	50	60	8
Krompir (Potato)	70	70	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	8
Kupus (Cabbage)	60	50	30	30	40	30	40	30	50	60	50	50	50	3
Lubenica (Watermelon)	30	30	30	20	20	20	20	20	15	20	20	20	20	2
Luk beli (Garlic)	450	300	400	180	300	400	300	400	300	400	300	300	500	40
Luk-crni (Onion)	50	60	50	40	50	50	50	50	50	50	50	60	50	5
Paprika-babura (Pepper-babura)	100	80	70	70	100	50	80	50	60	80	50	50	80	
Paprika-ostala (Pepper-other)	150	150	70	200	60	60	60	60	60	60	60	60	60	10
Paprika-šilja (Pepper-silja)	100	100	100	60	100	80	80	100	80	100	80	60	60	20
Paradajz (Tomato)	120	120	80	90	100	100	100	100	100	100	80	80	80	8
Pasulj-beli (Beans white)	380	350	250	300	350	300	350	320	350	320	320	320	320	30
Patlidžan (Eggplant)	100	80	100	150	100	200	100	200	100	200	100	70	70	

CENE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA NA KVANTAŠKOJ I ZELENOJ PIJACI U LESKOVCU NA DAN 15.08.2014. GODINE

KVANTAŠKA PIJACA

Proizvod		Cena	Proizvod		Cena				
Paradajz I	kg	40	Breskva	kg	40				
Paradaz II	kg	20	Trešnja	kg	80				
Paprika bela I	kg	40	Groždje	kg	120				
Paprika bela II	kg	30	Papricica ljuta	kom	1.5				
Paprika ostala	kg	20	Jagoda	60	kg	70	Lesnik	kg	
			Mlad krompir	61	kg	30	Limun	kg	80
Krastavac crni	kg	45	Paprika ajvarka	62	kg	60	Blitva	veza	8
			Pirinac	63	kg	130			
Krastavac kornišon	kg	30	Pirinac II	64	kg	120			
			Rezervisano	1000	kom				
Kupus beli	kg	20	Karfiol	75	kg	75	Plavi paradajz	kg	30
Kupus roze	kg	10							
Zelena salata	kut	150	Brokoli	77	Kg	80			
Luk crni	kg	20	Persun koren	78	kom	50			
Luk beli	kg	100	Praziluk		kg	50			
Luk mladi	veza	7	Paškrnat		kg	100			
Krompir I	kg	35	Mandarina		kg	80			
Krompir II	kg	25	Narandža		kg	40			
Sargarepa	kg	20	Celer		kg	60			
Cvekla	kg	25	Banana		kg	100			
Rotkva	veza	5	Peršun		veza	10			
Spanać	kg	30	Nektarina I		kg	60			
Tikvica	kg	15	Nektarina II		kg				
Pasulj	kg	250	Nektarina III		kg				
Bostan	kg	7							
Dinja	kg	25							
Jabuka	kg	50							
Kruška	kg	50	Vreca sa zitom		kg	30			
Šljiva	kg	25	Sir		kg	350			
Grašak	kg	40	Kajmak		Kg	700			
Boranija	kg	40	Kajsija		kg	50			
Arpadžik	kg	25							
Zeleni paradajz	kg								
Cveće	kom								
Jaja	kom								
Jabuka II	kg	40	Kore		kom				
Jabuka III	kg	30	Orasi		kg				

ZELENA PIJACA

Proizvod		Cena	Proizvod		Sifra	Cena		
Paradajz I	kg	80	Breskva	kg	27	80		
Paradaz II	kg	60	Tresnja	kg	28	100		
Paprika bela I	kg	40	Grozdje	kg	29	180		
Paprika bela II	kg	25	Papricica ljuta	kom	30	2		
Paprika ostala	kg		Mlad krompir	kg	40	Limun	kg	130
			Paprika ajvarka	kg		Blitva	kg	15
Krastavac crni	kg	70	Pirinac	kg	130			
			Pirinac II	kg	120			
Krastavac kornison	kg	50	Plavi paradajz	kg	100	Brokoli	kg	100
Kupus beli	kg	40	Grašak	kg	50	Boranija	kg	80
Kupus roze	kg	15	Kajsija	kg	100			
Zelena salata	kom	20						
Luk crni	kg	30						
Luk beli	kg	200	Praziluk	kg	38	80		
Luk mladi	veza	15	Paskanat	kg	39	150		
Krompir I	kg	50	Mandarina	kg	40	80		
Krompir II	kg	40	Narandža	kg	41	50		
Šargarepa	kg	40	Celer	kg	42	150		
Cvekla	kg	50	Banana	kg	43	120		
Rotkva	veza	5	Persun	veza	44	10		
Spanać	kg	20	Nektarina I	kg	45	80		
Tikvica	kg	40	Nektarina II	kg	46	40		
Pasulj	kg	300	Nektarina III	kg	47			
Bostan	kg	15						
Dinja	kg	40						
Jabuka	kg	50						
Kruška	kg	100	Vreća sa zitom	kom	51	50		
Šljiva	kg	50	Sir	kg	52	350		
Karfiol	kom	100	Kajmak	Kg	53	700		
Arpadžik	kg	60	Pasulj II	kg	250			
Zeleni paradajz	kg		Pasulj mlad	kg				
Cveće	p.mesto	300						
Jaja	kom	10						
Jabuka II	kg	40	Kore	kom	50			
Jabuka III	kg	30	Orasi	kg	700			
Jagoda	kg	80	Lešnik	kg	1000			

Republika Srbija

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Za sve informacije iz oblasti poljoprivredne proizvodnje možete se obratiti
POLJOPRIVREDNOJ SAVETODAVNOJ I STRUČNOJ SLUŽBI LESKOVAC
tel. 016/212-246, fax. 016/254-639

mast. dipl. inž. Bratislav Pešić spec., Direktor 064/6454744

Savetodavna služba za ratarstvo i povrtarstvo

dr Mijodrag Đorđević, 064/6454731, 016/237-361
dipl. ing. Boban Stanković, 064/6454743, 016/273-364
mast. ing. Jelena Stojiljković, 064/8110750

Savetodavna služba za voćarstvo i vinogradarstvo

dipl. ing. Duško Jovanović, 064/6454736, 016/237-360
dipl. ing. Nenad Stefanović, 064/6454738

Savetodavna služba za stočarstvo

dipl. ing. Slavko Mladenović, 064/6454732, 016/237-362

Savetodavna služba za melioracije

dipl. ing. Igor Ristić, 064/8110751

Savetodavna služba za zaštitu bilja

mr Gordana Jovanović, 064/6454735, 016/244-243
dipl. ing. Mirjana Petrović, 064/6454737, 016/237-363
dipl. ing. Bojana Karapandžić, 064/8110753

pssslle.com